

Ur pošča wifuschehliga Augusta Keifara wehleschanu.

Mahjas Weefis ar peefliumem malka: Ar peefubstifšanu eefšēmē: Par gadu 3 rbl. — lap. 1/2 gadu 1 rbl. 60 lap. 1/4 gadu 1 rbl. — lap. Rīgā fanemot: Par gadu 2 rbl. — lap. 1/2 gadu 1 rbl. — lap. 1/4 gadu 60 lap. Ar peefubstifšanu ahršēmē: Par gadu 3 rbl. 60 lap. 1/2 gadu 2 rbl. — lap. 1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Mahjas Weefis.

Politiskis un literariskis laikraksts.

Redakcija un ekspedizija atrodas Rīgā, Censla Blates grahmatu un burtu-lecturē pēc Petera bafnijas. Sludinājumi malka 8 lap. par weenas slejas smalku rakst rindinu. Atsteltajumi un Mahjas Weefis un sludinājumi sūtāmi uz fahadu adresi: Bz. akcēdantju roseru Maates Biacics, r. Para (Mahj. W. eksp. Rīgā.)

Mahjas Weefis isnahf weentreis nedēla, treschdeenās. — Ar fatru numuru isnahf literariskis peelifums un fatru mehnesi semkopibas peelifums.

Ruhgums.

Lai gadam mainotes tā ekspedizija, tā pašai abonenti buhtu issargati no dachadām gruhtibām un pahpratumēm, tad zeen. publiku pēc muhsu laikrastu apstelleschanas mihti luhdsam il reijas flaidri un faprotami usrafsit: 1) wahrdū un uswahrdū, 2) pilsehtas, meesta un pagasta ic. un mahju nosaufumūs un 3) pasta stanzija, zaur furu adresats fanem fawu korespondenzi. Naudas wehstules eesuhstamo sumu leelums atfewischi japastrihpo. Tapat lihdschinesjos pasta abonentus laikrastus nahlamam gadam apstellesjoj luhdsam nepeemisti peefihmet lihdschinesjo abonentu numuru. Rahda ehesemplara nefanemshanas gadijuma peeprastijumi pehz truhstofschā numura isdarami weena mehnescha laikā pehz finamā numura isnahfshanas deenas.

Par adreses pahrmainu jamalka 10 kap. „Mahjas Weefa“ un „Mehneschrahta“ ekspedizija.

Nr. 4711.

Seemfwehtku seepes, pajozinu seepes
(Anstis un Greetina u. z.),
labakās puku-toaletes seepes
wifu smaltatājās smarščās,
gabals 10 kap.
kartons ar 4 gabaleem 35 „

Ferd. Müllhens,
Schtuhnu eelā Nr. 15.

Mahjas Weefa Mehneschrahta godalgas.

„Mehneschrahta“ redakcija fasinā ar ta isdeweju par labakeem original-darbeem 300 rbl. leelumā issollitās godalgas nodomajuse sekofchi isdalit: 300 rbl. par labakeem beletristifsteem raschojumeem un 200 rbl. par finatnisteeem raksteem.

Par labakeem us fazenšbu eesuhiteem romaneem un stahsteem tiks isdalitās diwas resp. trihs godalgas: I. god- alga 175 rbl. leelumā, II. godalga 125 rbl. leela, waj I. godalga 150 rbl., II. godalga 100 rbl. un III. god- alga 75 rbl.

Weelas iswehle un stahstu garuma finā rakstmeekem teel atstahsta pilniga brijhwiiba.

Par labakeem is dabas finatnem, tautsaim- neezibas, pedagogijas, semkopibas un ahršine- zibas eesuhiteem raksteem tiks peespreestās 5 godalgas ā 40 rbl. leelumā.

Raksti eesuhstami lihds 1897. gada 1. nowembrim. Autoru wahrdi jaeesuhsta slehtās tuwertās, us kureem ja- usrafsita tahds patš motto tā us eesuhitā darba. God- algotee darbi paleel autora ihpashchums, til redakcijai teefba bef jehlahdas zitas atlihdsibas tos nodrutat „Mehneschrahta“. Raksti eesuhstami „Mahjas Weefa Mehneschrahta“ redakcijai Rīgā. No raksteem, furi nedabūs godalgas, ja tee tomehr buhs kreetni deesgan, rasti weens waj otris wehl warēs tilt nodrutats, finams, til pehz autora un redakcijas wee- noschanās zenas finā u. t. t.

Godalgas peespreedeju wahrdus issnosim turpmat. „Mahjas Weefa Mehneschrahta“ redaktors: Dr. philos. P. Sālits.

„Mahjas Weefa Mehneschrahta“ 1897. g. 1. burtņiza isnahfufe. (Stat. sludinajums.)

Zambowas gubernia nodomats apmetinat 20,000 defetinas semes, atdodot winu sem isdewigeem nolihgumeem us ilggadeju nomu. Muishchās ih- pashchneeks dob aishgabjeem wifu buhweem wabajshgo mehcha materialu bef malkas. Inomajama seme fahlahw no mehcha, tihromeem un pfawam. Eepreeshchijas finās da- bujamas pēc Martina Leschinski, Rīgā, Stolas eelā Nr. 25, kort. 26. Nolihgumu noslehgshanas deht Rīgā aibrauks starp 1897. g. 10. un 15. janwari muishču generalpishwarneeks. 2

Saturs: Gada beigās. — Rahds wahrs Latvieschu studentu stipendiju leetā. III. — Latvieschu draugu beedribas gada fapulse. (Weigas.) — No eefšēmēs: a) Waldibas leetas. b) Baltijas notikumi. c) No jitam Krewijas pusēm. — No Rīgas. — Grahmatu galda. — Teefleetu nobala: Teefleetu jautajumi un atbildes. — Kug- neeziba: — Us deenwiberu. XV. — No ahršēmēm. — Walejas wehstules. — Turgus finas. — Telegramas. — Dschabi raksti: Nor- wegija un winas eedshwotaji. (Weigas.) — Arlis-welofpedes. Literariskā Peelikumā: Dāhwes jihnā. (Weigas.) — Waldelota stahstē. — Wihnes mōes apghebi.

Gada beigās.

Lehni, noguris, nolufs — zil dasham labam warbuht ari apnizis, tuwojas 1896. gads fawai lapa malai. Zil masf schis laikmets, zil neezigs winsh ari nebuhtu preeshch tautu attihstibas gaitas, preeshch sabeedribas dshwes, tad tatschu preeshch latra muhsu darbības wefels gads ir labi prahws laika sprihbis. Tadeht ari tagad, kur til wehl mas deenu muhs no jaunā 1897. gada atschkir, gribetum greeft azis us nostagatā zeta pusi un apluhlot drufzin „Mahjas Weefa“ darbibu nobeigtā gadā.

Muhsu darbiba nebija weegla, — nebija weegla tai finā, ka no wisām pusēm bija ja-atgajnajas gan no at- klahstrem, gan no sleyneem usbrukumeem, furu eemeslis meklejams wiswairal — konkurenzes jihnā.

Bet wifš schahdi usbrukumi neatureja ne muhs, ne muhsu zeen. lihdsstrahdneekus, eet pa reis iswehlete jetu tahlat, eewehrot wifu to, kas waretu weenā waj otrā finā pabalstīt un weizinat muhsu tautas lablahjiibu. Sinams, neweens jau naw nemaldigs, bet atstahstetēs us 1896. gadu mehš newaram few nefa pahrmēti: fawu peenahskumu esam randstijuchi ispidit pehz labatās firdsapinas un pehz ap- stahtku atkaujas.

Sirsnigi pateizamees wifseem muhsu lihdsstrahdneekem un labwehsteem, kas muhsu darbibu weizmajuchi un aizi- nam tos jaunā gadā atfal talkā strahdat plashchajā darba

Dashadi raksti.

Norwegija un winas eedshwotaji.

III.

Norwegu seeweetes ne-astahj pēc pirmās eepashshanas wifai patihlamu eespaidu: winām naw neta peewilziga. Bet pēc tuwakās eepashshanas sweschneekam ir jagrosa fawas pirmās domas. Neparasta wakshdiba, nemahsklota neatkariba un droshchais spreedums dara patihlamu eespaidu. Schis ihpashchības ir fewishchi pehdeja laikā attihstijuchās, tad pehz leelām publem un jihnina Norwegu seeweete beigu beigās tatschu ir eeguwuse to neatkaribu, lahda winai tagad ir.

Zau wezo Skandinawieschu poesija ne-eehlata par seeweetes idealu wahju, nespehzigu radijumu, bet stipru un droshchardigu. „Waretu domat“, tā fala Le Rua, „ta tahdi uslati buhtu ari dshiwē pahrgahjuchi, bet tā tas nebuht nam. Norwegeem bija gluschi swescha brunneezijša apeeshchanās ar seeweetem, tā ar wahjatu radijumu un Nor- wegū seeweetes swars teel tilai zaur krishgu tijibu leelaks, zaur furu lauliba teel sweshita. Pehz krusta kareem winas nosihme tika wehl leelata, kad pehz eewestās feodalstemas muishchās wareja mantot tilai to ihpashchneeku likumigeē behnt.

Schi seeweeschu semalā stahwolka pehdas ir lihds schim usglabajuchās dashchās no galwas pilsehtas tahdi atronoshchās prowingēs, kur meitas wehl tagad nedrihst ar ziteem kopā fehstees pēc pusdeenas galda un mahjas fainneezes ne-eeenem wis pēc galda pirmo, bet gan pehdejo weetu, neluhsojotees us to, ka tagad seeweetem Norwegijā gandrihs weenadas teefšbas ar wihreescheem; winas teel lihds ar teem peelaistas wifās stolas un uniwersitate.

Ahtrai pahrmainai, kas notika Norwegu seeweetes litteni ir pehz Le Rua domam ari dashchās kaunas felas.

Senal Norwegu seeweetes bija preeshchshimigas fainneezes; tagad leelai dakat Norwegu gimenu naw fawa kehla un beeshchi ween wewelas gimenes (pat pēc semalām schkiram), isseeto wispahrejus galbus, kas pehz daudsu domam newar buht bef flitta eespaida us jauno pa-audsi, ari pahcheem wezateem schis mahjas ugunskuera truhkums ir tilai par kaunu. Schis apstahllis ir leela mehra wainigs pēc al- koholisma stipras isplattishchanās.

Tilai pashchā pehdeja laikā Norwegieschi sahft eerihlot faim- neezibas mahstlas stolas pēc weefnijam un semalām skolam, kur latrai meitenei pehz kahrtas fawu deenu jagahda par fainneezibu un jawed rehkini.

Tagadejās Norwegu meitenes galwenalais mehrtis ir fashneegt pilnigi lihdsigas teefšbas ar wihreeti. Sawus prashjumus wina dibina us to, ka wina kopā ar wihreeti no eesahstuma mahjas semās skolās, tad widejās un peh- digi klausas uniwersitate kopā ar studentem wifus preeshch- metus.

Le Rua bija dashchās Norwegu stolas apmetlejis un wispirms winam uskrita swabadiba un brijhwiiba, kas tur walda; katris skolneeks iswehl fewim tahdu kaiminu waj kaimineeni, lahdu winsh wehlas un skolotajs tur ne-atrod neta kauna. „Katrām sweschneekam“, tā fala Le Rua, „nahf prahstā, waj abju dshimumu jauno kauschu til turā satihme ne-eeewed par daudsi leelu brijhwiibu.“ Bet pēc Norwegu stolu preeshchneekem apwajajotees israhbas, ka tās ir gluschi nedibinatās bailes, seeweeschu klahtbuhtne skolās „dara tilai labu eespaidu us fawcem wihreeschu dshimuma beedreem, winas padara to raksturus mihsstalus un attihsta pat dashchās brunneezijas juhtas“.

Neapmeerinoscha parahdiba ir pehdeja laikā weenigi uniwersitate manama, kur us kurša beigam iszetās starp studentem un studentem nahdiga satihme. Tas isstahdrojas zaur to, ka seeweetes Norwegijā eeem dashchadas weetas, furas senal wareja tilai wihreeschi eeemēt un tā winas

teem teel par bihtamām konkurentem, fewishchi tadeht, ka winām ir wispahrigi ta flawa, ka winas mahzotees labal un nopeemat neta wihreeschi. Winu starpā atronās daudshās, kas ar wifu firdi un dwesheli nododas finatnei un fawas tehwijās nahtoinei; dashchās parahdas pat at- klahtibā ar fawām idejam. Bet fastopam ari nešmpatisthus seeweeschu tihpus, kas leelas ar fawām, wifadā finā plashchām finatnem.

Norwegu seeweete fewishchi publas fewi isnihzinat jel masako koketeschanas ehnu. Wina to isstahdro zaur to, ka „puzetees, lai wihreescham patihstu, ne-efot godigas seeweetes zeenigi, to warot darit til seeweete, kas dshiwō haremā“.

Norwegijā meitenei ir pilniga brijhwiiba un winai atkauj apmetlet fawus beedrus wihreeschus, bef ka ta zaur to pret fewi fazeltu kahdus aishpreedumus. Tapat ari sche neredf neta nepeeshahjiga tant apstahlli, ka meitene eet weena pate waj ar fawu draugu teatri un pehz tam weefnizā walarinas eaturet. Le Rua apstihprina, ka schis fahs, kas wifur zitur tiltu no sabeedribas nosodis, Norwegijā pa- eet gluschi nepamanitis. Beedriba, kas Kristianijas turumā eerihsojuse slidotawu ar fneega kurpem, ir dashchās wertis no pilsehtas ustahfjuse telstis ar diwām gutas weetam latrā, tam gadijumam, ja slidotaji buhtu nokuwuschu par tahku no pilsehtas un wehletos atpubstees, waj pat nakti pawabit ahrpus pilsehtas. Loti beeshchi atgadas, ka jauna meitene isbrauz wafarā ar fawu kawaleeri un pah- nahf tilai otrā rihtā. Bet neweenam nenahf ne prahstā isleikt kahdu nefmufu peeshhmi, tadeht ka tas buhtu ne- taini: schee jaunee zilwēli ir draugi un wini weens otram ufiz; winu satihme, wispahrigi runajot ir til nesamaitata, ka wini pat nesaprot sweschneeku brijhoshchanos par tahdeem fahteem.

Zaur weentulibu Norwegieschsi ir tikuschu pēc daudš labām ihpashchibām, kas winas atswabina no pulka aish- spreedumu. Norwegu seeweetei naw nefas pretim eepashchtees

laulā muhfu tautas labā. Ja latris no mums ar labāto šķēpīti strādās, tad nēvar būt šaubas par to, ka reif Deivs dos muhfu tehvu semei Seedu laikus pēdšihvot.

Kahds waheds Latweeschu studentu stipendiju leetā.

III.

„Mājas Vēstis“ pēdējā numurā aizrādījam u to, ka no tautas preešč truhzīgato Latwju studentu pabalsta salastā nauda teel šimbriščam leelā waj masā mehā partijas mehru wejināšanas un laikrašču lihštrahdneeku algosšanas noluhā isleetota. Mehš esam pahrlēzinati, ka tas ilgi tā nēwar eet, ka darit Latwju tautu uščo parahdibu usmanigu, bija muhfu teesčs peenahkums. Berams ari, ka ihweens šahdbai parahdibai pēgreesis sawu wehribu un la tahdejabi šehis til swarigais jautajums tiks jo drihšā laikā pareisi nosahrtots, kas, to wehl reif atahrtotam, tilai zaur fewiščas tautas isgihstibas wejināšanas beedribas dibināšanu eespehjamš. Mehš nēšahubamees, ka Latwija atrahdisees daudš nopeetnu zilweku, kuri muhfu domam šehat sinā pilnigi pēkritis un warbuht ari no sawas puses kahdus fohus spers, lai šahdbā projekta isweščana dšihwē tittu wejinata un paweeelinata.

Taisni šehints laiks, kur zaur wisu plascho Kreewiju no austrumeem lihš wafareem un no seemeem lihš deenwildeem pluhst jautā wehšma — zenschanas, pazelt tautas isgihstibu, scho wareno nepahrspehjamō garigās un laizigās lablahjibas pamatu, mehš salam, taisni tagad buhtu ihstai brijhdis, dibinat šahbedribu, kuras weenigais mehrlis buhtu muhfu tautas wispahrejas isgihstibas pazelščana. Zil plasčs waretu buht šehis beedribas darba lauks, zil swehtiga winas darbiba pate par fewi! Sastahbijušs no wihreem, kuri ne partijas, ne sawu eenahlumu labā strahdbā, ta pēgreesu wisēem muhfu truhzigeem, zentigeem, spehjtigeem tautas dehleem weenadu wehribu, ta gahdatu newis par 10—12 rubteem preešč weena un otru studenta, ne, ta ruhpetos ari un warbuht pirmā kahrtā par to, ka šehem pabalsta zeenigeem studenteem buhtu ihdeenas sinamā laikā un peeteelohšā mehā — b a r i b a. Tas buhtu eespehjamš zaur to, ka tittu eerihšoti fewiščki studentu pusdeenas galbi, kur glihtās telpās muhfu tautas dehl dabutu pret lehtu atlihstīnajumu, waj ari pawisam par weli, labi sagatavotus, garščigus ehdeenus. Šehis jautajums ir no loti leela swara, jo lam zil nezil turwaku pahstīstama studentu dšihwē, kas it labi sinās, ka semestra eesahlumā, kamehr makelt wehl laba teefa no tehwa lihšdoras un no mahtes preešč dehlina šlepeni atlizinatās naudinās, kamehr jaunā pa-audse nereti dšihwo tā puslihšdis bešbehdigi, nenodobamās sehram domam par to, ko tad eesahšs, kad reif peetruhšs. Šahdbā bešbehdiba par rihdeemu ir weena no jaunības privilegijam, kuru mehš, no dšihwes aulam peemelettee, pafauls gruhtibas redse-

juschēe wezaki zilweki ne par to negribetu muhfu jau-nekkeem laupit, labi sinadami, ka gars teel nospeešs, kad weenmehr jaruhpejas par to, ko — „ehst rihdeenā“. Un mufas dehlam tal wajaga dšihwot sinatnem, nodotees tam pilnigi ar meesu un dwehšeli. Tadeht loti swehtigi buhtu, kad truhzīgatoe augsttoli mahzejli tittu tai sinā pilnigi no ruhpeem atwabinati. Daudš jo daudš ir muhfu Latwija to, kas sawos studiju laiks weena weeniga jautra wafara, weenas weenigas weegprahstibas deht palika drihš bešgrascha un nu pahrtisa nedekam, pat mehnescheem ar wisneezigato, wisstiktato, wisneweseligato ušuru. Neweenam mehš negribam šeh pahmetumus isteift, neweenu slitta gaismā nostahdit, jo leeta ir loti dabiga un saprotama. Tadeht ari peemehram kara ministrija pēdējā laikā eerihšloja pee kara medijas akadēmijas šahdbus ehdeena galbus, šahdbas ušuras telpas wafas brijhšs. Ja augščā minetā tautas isgihstibas wejināšanas beedriba ari til drihš netittu nodibinata, kas buhtu loti noschehlojami, waj tad jau muhfu pahstīstama Sinibu komiščija newaretu to nebuht šahjā pēdējā leetā (studentu pusdeenas galbu eerihšlošanas sinā) darit, wismas preešč Rigas politeknikas mahzejteem? Renowehrschatees, zeen. lungi, no šehi preeščlituma pahrspreeschanas jau til tadeht ween, ka preeščlitums nahš no „Mājas Vēstis“ puses!

Un kad juhs to nedareet, waj tad mums naw zitas eestahdes, kas waretu tittat labi usnehmumu dibinat un wadit? Waj mums naw roščigās un ruhpiģi waditās damu komitejas pee Rigas Latweeschu beedribas? Ja nu telpu sinā buhtu fastopamas, wismas pirmā laikā, nepahrwaramas gruhtibas, waj tad newaretu eerihšot to leetu tā, ka sinamas restorazijas waj ehdeena nama ihpahsneels uswemas par paseminatu zenu appahdat labas studentu pusdeenas? Tahds eesahrtotjums nenahstu ne tihween wis-truhzīgatoem Latwju augsttoli apmelletajeem par labu, bet ari to jaunellu wezaki, kureem wairaf pee roščas, waretu sawu pahču dehlu labā mahzibas pusgadū eesahlumā teem flaidras naudas weetā dot lihšdi — twihtu par samalsatu pusdeenas galbu. Tas buhtu loti praktiski. Mehš domajam, kad til muhfu domas weenā waj otru leetā atrahdis weena waj otru energisla zilweka pēkritšanu, tad par wisu isweščanu dšihwē naw wairs ko šahubitees. No kalna gala jahrtit til sneega drumslinai un tā top drihš par — lawinu. Ja tautas isgihstibas wejināšanas beedriba reif nodibinata un ja tautas grasču wahščhana un pahrwaldišchana til winai ween teel ušijeta, tad, beš šahubam, pee winas pēkattis wihš isgihstīnate Latweeschi, wihš tee, lam ruhš t a u t a s un newis partijas resp. pahča maha labums.

Zil daudš un dahšadi newaretu tautas isgihstibu tahda beedriba wejinat! Waj muhfu jautajumu isflaidroščanas wafari peemehram ne-atnestu daudš wairaf augšu, daudš wairaf swehtibas, kad tee tittu waditi no kahdas zentral-eeestahdes, kad tur noturetee preeščlahjumi nebuhtu til šahdbi — tahdi nejauschi, ka nu kahdreif gabas, bet kad tos noturetu sistematiskā sakarā weenu ar otru, lih-

dsigi augsttoli preeščlahjumeem. Tad, tā sakot, redsetu ari muhfu tauta sawas „tautas augsttoli“, tā tas jau zitas semēs zehluščas un tur darbojas ar labām jo labām sekmem. Tad ne-aiseetu wis preeščlahjumu apmelletaji tā sakot ar saltanu duhšču mahjā, ka tas wehl šehimbriščam nereti noteel, kur preeščlahjumōs til sehnašas, pawirščas leetinas ween dširdi, kur wiswisadus sadšihwes jautajums mehgina til kahds masē pulzīnšč weenu un to pahču isflaidrotaju — šehā tā pahrspreedelet! Kattris sawa aroda pilnigs pahrsinatajs, ahršis, adwokats, kimitis, semkopis, tirtogajs u. t. t., kas sawu augstato isgihstibu pahbeidšis ar projektētās (nodomatās) tautas isgihstibas wejināšanas beedribas pahihdšibu, waretu šehis beedribas usdewumā farihtot sistematiskus kufus sawā arodā, kuri tittu beš šahubam leelā mehā apmelleti no zil nezil pahstoloteem zilwekem un tahdu mums, Baktija, ronas pah-beewš Deewam arween jo wairaf kaht. — Tad buhtu šahdbi jautajumu isflaidroščanas wafari newis ween fellis laika lawellis, bet waheda pilnā sinā — m a h z i b a s w e e t a, kuru iskatram patittu apmellet, is kureenes latris aishestu lihšdi weenu waj otru derigu padomu — sawu apstahktu un dšihwes ušlabosšanas sehllu.

Kad lihšekli buhtu, tad jau šahdbā zentral-beedriba waretu kufu turetaju puhlinus ari it labi atlihstīnat, jo gluschi par weli mehš newaretu wis šahdbu laika saudejumu no muhfu studejušcheem tautas dehleem pahgrehet, bet lihšdi tam laklam waretu šahdbā weidā sawas studijas beiguschēe it labi waj nu dafu, waj ari wisu no tautas reif fanemto pabalstu — a t p e i n i t. Ar pabalsta atpafat dabuščanu no teem, kas wisu reif truhkuma brijhdi ar leelako preeču pretim nehma — ar to eet tā — brusku sawadi. Zil dahšs labš no agraf pabalstiteem eenem tagad dšihwē trefnu jo trefnu weetinu. Lauzineels eenahjis wina sahle nesin kur kahju spert, waj nu uš dahrgā tepika waj spihdoschās grihdas. Ari šehim pahčam „leelungam“, kuras wehl nesen „graschus“ tautā lafja, — tam tagad ir refnā pēdurkne janofluhštā un amt-, tuhštoschlahet japateigas par wina sehchlahstibu, nemaf jau ne-eeskaltot triju, peeju un pat desmit rubtu gabalu, kufsch uš sahā rakstama gada janoleel. — Bet pabalsta f a h d s l u n g s a t p a f a t n e m a l s ā!

Kahrtigi pahneegto pabalstu atpafat dabut no teem, kas wehlaf labi pelna — tas buhtu ari weens no minetās zentral-beedribas galwenateem usdewumeem, kura deht beedribas statuti waretu dot winai tahdas pat teesības, ka pē-mehram kahdi un aishestu lasem, ka ir „B. B.“ pēdējā numurā nodrukātā Bidsemes gubernatora tunga zirkularā lafjam.

Tadeht juhs, kas sawu tautu patees mihlat, weenojatees šehi projekta ispidišchanas deht!

Ja, bet nu tas galwenalais: ko nu eesahst ar muhfu grascheem, ar muhfu sweedru atleklam sehogod? Waj nodot tās Sinibu komiščijai, kura pabalsta pa leelafat dakai korporaziju jau tā tā turigafos ložekus? Waj atkal list nodot „Deenas Lapai“, lai ta warbuht tā sakot

ar baleta dejotaju, šeh naw masums tahdu gadijumu, kur jauna meitene no labas gimenes eet uš skatari waj baletā, lai tittu materiela sinā no wezoteem ne-attariga un šehē atkal no sawas puses nebuht nemehgina winai to aishleegt; netil ween tas, pat neweena Norwegu mahja neslehgs sawas durwis meitenei, kas tahdu darba lauku iswehlejušs.

Tapat pee wihra iswehles teel jaunawat dota plascha brijhwiba: jaunee zilweki labi eepahstīstas weens ar otru, kas pee Norwegu apstahkteem ir wisaf weegli un kad wini prezās, tad war buht pahrlēzinats, ka wisu juhtas buhs pahstahwigas.

Bet neluhšojotees uš wisu to, ka Norwegija ušluhko gluschi zitadām azim to, pret ko wisur zitur zeltos aishspreedumi, naw jadomā, ka Norwegu jaunā pa-audse slitti isleetotu scho sawu plascho brijhwibu un neatkarību. Uš to, kas ir teesčam netikumigi, šahbedriba skatas loti bahēgi un ja kahds no laulateem tapru neustizigs, tad par to wishš teel apshmetš ar ne-ihdsehščamu kauna sīhmi.

IV.

Norweegeescha dabā ir daudš ne-ispotama; wina rakstura war buht brijhnisčas pretejibas. Wina apbrihnojama atturiba ir ihstēniba tīfai pretim rihšlošanas sīpři atihstīlītai šehuhpibas laislibai, nettizamais gobigums fastopams kopā ar šehaubigo weiklumu, jautriba ar pešmīšinu, wafstribā ar neustizību, mihlibā ar ruhpiģu u. t. t. Sewiščki uštrihšofchi ir tas, ka Norweegees ihstēniba ir teels aristokratis, kamehr wina zenschanas ir wisaf demokratisčas.

Norweegeeschi pahči fewi tura par demokrateem un zaur to ari isflaidro sawu wehleščanos, atbalitees no Sweedrijas, kuras aristokratisčas interesēs atščitras no wisu interesem.

Šehi dšihščanas pehž demokratisma un pehž weenlihšstibas ir sīpři manama pee eedšihwotajeem. Kufschēeri speešč jums rofu, ja ir meerā ar juhšu dšeramo naubu, weepnijas apstahpotaji nenesis juhšu leetas, ja juhs winus loti pēeklahjigi neluhšseet. Ja juhs sahšteet restorazija pa-

wehlet, tad juhs gluschi weentahrschi istums pa burwim un fainneeks to atron itiu dabiski. Deenestneekem Norwegija ir pilniga brijhwiba un walaras pehž darba beigščanas wini aishet kur ween seem tihlas, neweena neprahjuschi. Šehi swabadiba sarikšmē ar augstakeem ir pat pee semneekem redsama.

Stortings (tautas weetneeku nams) puhlas eedšihwotajās demokratisko — brijhwo garu stiprinat un atihstīt un tadeht ne-apmeerinas ar to ween, ka skolās ir abi dšimumi kopā, bet puhlas ari eesahrtot, lai wisu sehčiru behrni mahjitos kopā un tahdā wihšē „wismas dšihwē eestahjotees jaunee laudis nebuhtu lasēs (schitras) eedaliti“.

Neluhšojotees uš wisu scho demokratismu, nowehrotaju pee Norweegeem pahrsheids dahšas ehromotās ihpahšības, kas norahda uš wisu aristokratislam tendenzem un instinkteem. Daudš Norwegu gimenes ar lepnumu teel usglabatas tradizijas par to, ka wini ir wikingu waj trusta karotaju pehznahlami, latris Norweegees, kufsch tura sawās roščas demokratisma karogu, gandrihš fewi tura firds dibenā par karali. Beigās — sala le Rua — newar zitadi islittēes, ka ehromota pate Ibsena pēekaitišchana pee demokratistās partijas, jo wina filosofija, kura nodarbojas ar „es“ kultu, noteiz aristokratisko robešču starp augstato intelligenzi un augoščā sozialisma widedibu.

Kā labatā Norwegu raksturiba noder wisu tirdšneeziba. Norwegu tirtogaji ir slitti makfataji; ahrpus Norwegijas to sinā un Franšču tirtogaji ir atteikuschees sawas prezēs sehup suhrit. Muhfu laiks Norwegija tirtogajas gandrihš weenigi ar Wahziju. Wahzeeschi nebaibas „riflet“; pahči Norweegeeschi sala, ka Wahzeeschi palaischotees uš wisu neatkarības mihlestību, neweens Norweegees nemihš kalpot un tihlihšdi eespehjamš eerihšo sawu weikalu. Laipnee Wahzu zetotaji — komiji lahprahst wineem appahdā Wahzu prezēs, teefa gan, ne itreis labas, bet tadeht ari Wahzi teem dod kreditu uš ilgu laiku. Tadeht ari Norweegees mehšd weikalu eesahst waj gluschi beš lihšjekem un wed to tā kahdu spehli, par selam nodomadams. „War teift“, sala le Rua, „ka šehini sinā Norweegees isheet no tās dewiķes:

isleetofim dšihwi, — warbuht jau rihšu janomiršt“. Tas wisaf tautai peedod lauk lo leelisu, jo tas wineem dara eespehjamu dšihwot ahrpus šehaurā rahmja, kura ir wisaf zitas tautas eespreestās, kas muhščigi ruhpejas par nahstoti“.

Norweegeeschi ir wisaf weefmihligi un netaupā lihšjeklu, lai weefi usnemtu ar to wisu labako, fewiščki, ja šehis weefš — ahrsemneeks. Šehini gadijumā Norweegees fewiščki puhlas, jo tas wehlaš, lai weefš panemtu lihšdi wislabafas atminās par wina „dahrgo Norwegiju“ un tās eedšihwotajeem. Ahrsemneeks tīfai nedrihšt aishmirst usfaukt augstās laimes Norwegijai, kuras karogs puscho galbu pee wisam parades pusdeenam. „Šehi weefmihliba ir loti aishlustinoscha“, tā sala le Rua, „bet loti beeschi gabas, ka jau otru deenā fainneekam naw ar lo samalsat isdewumus, kas zehlušchees zaur parades pusdeenas farihtošchamu. Pahradi ir dabists kaunums, kas peemihš Norweegeetim.

Norweegeescha bešruhpiģa ir wisur manama un daudšreizi tai ir postitajas felas. Jauni laudis beeschi ween prezās ne tihween gluschi beš lihšjekem, bet kad teem pat naw nelas sagaidams; ja nu wini ar laiku safneeds deegan eewehrojumu materieli šahwofski, tad wini nodšihwo wisu, ko nopeluhjuschi. Wezaki neruhpejas ne par sawu behrnu puhru, ne ari par wezuma deenu nodroščinaschānu. Norweegees strahdbā kamehr spehji, bet ari dšihwo pehž patišchanas. Šehi bešruhpiģa ir Standinaweeschu rafas rakstura sīhme, kuru ari weenmehr Biernsons, Ibsens un Strindbergis apstahdbā sawos rakstos.

„Duhšigis Standinawees“, sala le Rua, kufsch (Standinawees), ka leelas, ne no la pafaulē nebaibas, dreb preešč pahrdabiga. Pehž Normana domam pafaulē atronas taunā Loffija triju behrnu warā, no kureem jauna-lajam kalpo wihš pafaulēes kaunee spehki. Pahghja igš laiks, kamehr prahšs ušwaraļa schoš kaunos elementus, tihlihšdi peenahza kritistais azumiršis, tad Standinaweeschi katoku tīģibu atstahdami laisligi pēekheerās brijhwdomatajai lutertizibai. Bet Norweegees ir par daudš logisks, lai apmeerinos ar weenu religijas weidu, beš ka to tahlat ispehtitu. Tagad wishš jau skatas kritiski uš lutertizibu-

tit druziņā savādā veidā algotu savus līdzstrādniekus un uzaudzinātu sev aklu peekriteju baru un pallausīgus alpus, kuri varbūt arī nav wistruhgātee.

Tam, kas savu tautu mīst ir tibri janofarkst, ta mūshu starpā sahā schahdejādi ar tautas gruhti pēnīteem grafcheem rihlotees. Latwju tauta ir libdī schin, paldeens Deewam, tā pūstihdī isfargata bijuse no leetam un parahdībam, par kurām tai zitu tautu preeščā buhtu bijis jākaunas. Par kauschu un tautas isureščanos pehdejo bšeedaschanas sivehtu laika warena latrā Bahju waj Kreeiwu laikraštā lasti tīl atstību un ušlawu ween. Tadeht jo sahpiigati sajuhtams, la partiju hīdas, partiju jhnas teel pahramaitas un sajuhtas ar pašas tautas leetu, la tauta teel wīsta, mahnita, gluschi ir la ta buhtu tīl preeščā ta nolubla pašaulē.

Tadeht mūshu domas buhtu tās, ka sawu artawinu beretu sehogad un wispahri libdī tautas isglīhtības weizinaščanas beedribas nodibinaschanai pašneegi tīl ai teem truhzigeem augšstolu mahžēteem, kuras dewejs waj deweji sin un pašist la pabalsta žeenigus. Lutuma Labdarības beedriba tai sin ir gahjuse ar kōti teizamū peemehru pāpreeščā. Ari Atturības beedriba „Aufstis“ jau nodomajusi felot schahdai preeščāshmei un no sawas puses pašneegi pabalstu tahdeem tai pašistameem augšstolu mahžēteem, kuri staitas pee atturībneekem un nedser. Pateest teizamū mehrlis. Ari seminaristis un wispahri mūshu schalkalos un apdahwinatatos taušstolotajus wajabsetu eewehrot. Stolotaji tātšā la reti lahdi ziti weizina tautas isglīhtību un lablahjību. Wini ir tee retee želmū lauseji, kuru darba svedēti teel wismašal atlihdīsinati. Wini upuri tautai ari pawisam naw atlihdīsinami. Waj ari scheem rošigajem darbīneekem newaretu weenam waj otram no apdahwinatateem nolihdīsinat ehrlīščlainās tekas uš augstaku isglīhtību, peemehram uš lahdu institutu ar noteikumu, la tahdam stolotajam par to wismaš lahdi gabi jāpaleel par tauts f l o l o t a j u. — Mums tahdu pabalsta žeenigu stolotaju, kuri pašistami gan la rakstneeki gan la kritiki, pateest naw truhlums. Mūshu gara darbīneeku wispirmas rindās arween atrodami tahdi žensoni un pat tahdā mehra, la brikščam tibri tā la sawadi paleel un usmahžas jautajums: ja, bet to tad mūshu studejusech wihri dara? Darit tahdeem tautas druwas kopejeem weenā waj otrā weidā augstaku isglīhtību peečjamu, buhtu latrā sin kōti eeteizamū darbū. — Bet lai par wisam leeta ne aismīrslam mūshu truhzigos mahšle neekus un dšejneekus! Bīl dāščs no teem waretu tapt par mūshu tautas lepnumu, par mūshu jildinataju winā teelā ahpapaulē, kur masās Baltijas peekraštes apdšhwotaju wehl maš pašist! Bīl dāudš dahgu domu pehrtu nepaleel apšlehtas, žil dāudš kraščānu ainu neraditas žaur to ween, la mūshu tautas genija iresdēteem naw neweena, kas par winu pilnigu isglīhtību gahdatu, kas winus uš ihsta zeta ušwestu, daita, jauka mahšlas un dšejas zeta! — Waj nepeščāstīsim ari scheem lahdu artawinu? Mehš neschaubamees, la Sinibu komišija neleegtees ari schahdā nolubla

dahwinatas naudas žumas pretim nemt un bespartejiski isdalit.

Kas atteežas uš mums pašcheem, tad wisas schahdas stipendiju naudas nemšm weenmehre labpraht pretim, kwi tešm atlahti awiše un nosubhtīsim turp, kur katris to wehlas. — Bet lai te nelad neaismīrslam, la weena waj otra redakcija, weenalgā kura, schahdās leetas war tīl buht tā fakot azumirka ispalihdšetaja, bet pehž mūshu domam nelad newar un nedribst nemt uš igatu laiku sawās rotās tahdas leetas, la studentu stipendijas naudu salahščānu un isdolīščānu, kas atlahrtijas katru gadu, jo tahdejādi laikraštam teel dota wara un libdšekti rotā, ar kuru peepalihdšību tas isaudsina sew pallausīgus kalpus, akus peekritejus, algo tā fakot patš sawus līdzstrādniekus uš masaku brahru, ja wisas tautas rebkna. — Teorijā tahdas leetas war isklauštees un islihtees it jautas, laikraštis war pat pehž labalās apšinas naudu isdalit un tomehre dšhwē tam war buht wisai kaunas felas, jo tahds isdolīščanas weids tā fakot sewi apšlehti kaunu, gistigu tahpnu, kas spehžigs paštrahdat leelu postu. Lai tīl eedomajam sehloščo: laikraštis lahrtigi salahš leelalās žumas, kuras tas pašlahwigi nosubhtis lahdeem studentem waj studentu pulžineem, laut ari ar nosajjūmu, lai studenti to pašchi pehž apšinas isleeto un peepreesch truhzigeem. Waj schee studenti nesajutis tahdu la pateizību pret nosubhtitaju awiše? No pateizības juhtam usdihgs līdzstuhības pukite, no kuras ar laiku war attihstītees un isaugt kalpības nesahle, kura gruhti israwejama. Pašlahwigi domataju garu jau tā tā maš un tee pašchi gruhti isaudšejami! Kamdeht tad mahšligi audsinat lihdejus, fanatistiki akus kalpus un wehrdšīstus garinus? — Tahdi studenti waj studentu pulžini ari tā la sajutis par sawu peenahlumu, naudas isdalitajai awiše par to esubhtit lahdu rakstīnu u. t. t. — Un tā gluschi dabigi galu galā ar tautā teizamam mehrlim par labu salahšterem grafcheem teel, la sajit jafala, algoti awišeš līdzstrādnieki un gahdats par tās alleem fanatistīkem peekritejeem. Tā awiše war pat rihlotees tajnigi un felas tomehre war buht kōti kaunas. Uš dāščheem žiteem kaunumeem, kas peemihst schahdai isdolīščanas lahrtībā, la peemehram uš redakciju mainam, awišču apstahščanos u. t. t. jau aishrahdijām isgahjusčā numurā. Ar Sinibu komišiju schā sinā wispahri jau stahw labaki. Tajā dāščadu strahwu peekriteji, tur labaki waj pahrunat la isdalit naudu u. t. t. Un tomehre Sin. Kom. rihloščanas jau pehrn peespeda wairat (4) studentu pulžinus atteiktees no pabalsta peenemščanas žaur Sin. komišiju. Tā tad ari Sin. Kom., la redšam, nespehž waj negrib pilnigi isplidit scho usdewumu.

Wēenigais glahbīnšč schā tīl swarīgā leetā pehž mūshu pahrlēezības ir tīl ai fewiščkas tautas isglīhtības weizinaščanas beedribas nodibinaschana.

Latwieschu draugu beedribas gada sapulze.

(Weigas.)

Pee pahrspreeduma par mūshu mehneschraščteem „Austrumu“ un „Mājas Weesā Mehneschraščtu“ waretu wehl peestīmet sehlošču: „Austruma“ „Sihlumu nobata“ esot kōti bagata (sehr reichhaltig), „Mājas Weesā Mehneschraščta“ „Dāščadu rakstu (sīlumū) nobata“ esot kōti bagata un dāudšpusīga (sehr reich und vielseitig), „Austrums“ pašneedot wairat tulkojumus, „Mājas Weesā Mehneschraščtis“ wairat originalus, no kureem (t. i. finantīšleem original rakšteem) dāščus pat peenahžigt žeeniščot tīl spezialisti schāds arodšs (Die Abhandlungen enthalten mitunter Material, das nur von Fachleuten gewürdigt werden wird), „Austruma“ raksti wispahri esot weeglaka satūra. Bīlšū sinā „Austrums“ pašneedšis lahdu kraščainn 4. wisp. dšeed. sivehtu peeminas bīdi, dāščus status un dāudš gihmetnu (Der Jahrgang (Austruma) ist ausgestattet mit einem farbigen Erinnerungsbild an das 4. lettische Gefangenschaft in vielen Portraits); „Mājas Weesā Mehneschraščtis“ turprest pašneedot ihpašchi mahšlas bīdes, kuras attihstot tautā mahšlas garšču. „Mājas Weesā Mehneschraščtis“ esot kōti labi ar bīdem apwehtis, jo bes flateem un gihmetnem latrā buhtnā no labām bīdem wehl atrodotees diwas glihti isstrahdatas bīdes (uš ihpaščām lapam), no Thumana, Blochhorsta, Hoffmana un žiteem. (Die Ausstattung mit Bildern ist eine sehr gute, außer Ansichten und Portraits bringt jedes Heft 2 saubere Lichtdruckwiedergaben von guten Gemälden von Thuman, Blochhorst, Hoffmann u. A.) — „Mājas Weesā Mehneschraščtis“ la pahrspreedešis mahžitajs Dōbners isfeizās „teekt redigēts (waditš) ar leelu usjīhtību un leelu ruhpiību (Dieses „Monatsheft“ ist mit großem Fleiß und viel Sorgfalt redigirt“. Sal. awiše „Dīna-Zeitungā“ Nr. 284 nobrukato Dōbnera referatu par mūshu mehneschraščteem.)

Leelu jautribu sapulze sazehta apšpreedums par Juhmina Karla mīhleštības gaudam, kur tas eemihlejees sawās „Latēs“ un „Ratēs“ gan Wehrmana partā, gan Keisara dahsā, gan žitūr. Te referents nestopoja ar fatiru, ko mums schleet, schis neaizinatats dšejneeks ari bīja pelnīšis. Tad wehl plaščaki tīl ai apstaitas Apšišču Zehlabā „Wehstules is Tehwijaš“, kuras pehž referenta domām labal wārejščas palikt nenodrukatas, jo tās warot usplehst tīl ai wežas waditš un trauzet labu satizību dāščadu tautību laimīnu starpā. — Mehš gan saprotam, la scho wehstuku saturs gluschi nesaeetas ar žeen. referentu prinzipeem, tomehre tajās isfajitš pateests wāhrds.

Saweem laštajeem mums wehl jāpawino, la A. Dōbnera lgs laika truhkuma deht no sawa amata atfajitš un sapulze pahrlēezinajusees, la winam nelahdi naw eespehžams to turpamt wadit, eewehleja par wina pehžnahjeju Kōkneses mahžitaju Hīneru. Sehčpabesmit gadus no weetas D. kungs isplidjis beedriba scho ne weegto usdewumu un peeredjeis dāudš un dāščadus laikus. Saprotams, la tad watarā pee kopeja meelasta wina atwadīščanas tīl ai beedru puses mineta fliteem wāhrdeem, tā ari jildināti win-

Ari Lutera idejas tam jau leelas par dāudš nospeščam bīhīwo domaschānu.

„Es beagaligi žeenū religiju, la tizību uš Deewu, bet nežeenu lutertizību, la tizību uš Luteri,“ tā raksta lahda jauna Norwegu meitene, „Luters patš man dewa peeščāshmi pretotees: ja wisšč warena katofu tizibai pretotees, tahdeht lai es nepretojos lutera tizibai? No Lutera bīja pareisi isnīhtinat wisus melus un mahntizību katofu tizibā, bet winam newajadšēja atneemt deewalpoščānai ašrejo stāstumu. Es ešmu pahrlēezinata, la Luters un Dantija ir wiswairat wainigi pee mūshu mīhlās Norwegijas grimščanas.“

„Schee wāhrdi“, tā saka le Rua, ir wisas Norwegijas jaunās paandšes wāhrdā runati, kura rājonalīšms (dībīnaschānās uš prahta sīhdšeenem) ir nowedis pee jaunās mahšlas religijas melleschānās. Rahda žita jaunās paandšes strahwa, kas atronas apatšč attihstības teorijas un Schopenhauera un Nīšches ideju eespaīda, mellē sinatnē sawus idealus un žensčas atrast nahlamo sabēedribu formas. Wini mellē scho pateestību ar moželku laistību un nepāzeetību. Wehl nelad Norwegija naw atrabusees tīl wisai sem saweem mīstīšleem instīntēem, la tagad, kur wina žensčas atwabinātees no latra floga, wehledamās klauft tīl ai sinatnes balšei.

„Ja mehš pahrejam no augstāleem dīwehšes ženteeneem uš baudījumu instīntēem“, turpina le Rua, „tad ari sche ir manama nesāstana starp lītumeem un eerascham. Kaunumu starpā, kas tautu padara wahju, ir galwenakais — alkoholīšms, kuršč sche Norwegijā kōti isplatījees bahrgā klimata un gruhtās dšhwes deht, kuri eedšhwotajus pašlahwigi peepreesch kertees pee ušbudīnoscheem libdšekteem. Neslūstojotees uš wisu to nekur newusseed tīl dāudš sahtības beedribu, la Norwegijā, scho beedribu beedru staitlis eet deenu no deenas wairumā. Waldika jau no sen laikeem nem dšhwu dāilbu žihnā pret schuphibu, un tahdeht ari schuphibā ir eewehrojāmi masinajusees. Bet beeschi ween ir ari waldības soleem pret schuphibu tajnī pretejas felas. Tā peemehram Norwegijā ir aīšleegts pahrdot brandwīhnu

masakā mehra, la ischetrdesmit litrus (apmehram 32 stopus). Semneekem sinams truhstī libdšeku alkoholū tahdā dāudšumā pīrkt, tahdeht wini saht ta weedā leetot „eteri“.

„Schi besprahtiba war pahrneemt wisu Norwegiju“ saka le Rua „ja stortingš (tautas iweetneeku namš) eet wehl tahfal un eedomatos pilnigi aīšleegt alkoholū pahrdoschānu.“

Norwegees nebuht nemalbas par augščam aprahdīto parahdību nosīhmi. Wīnšč fina, la alkoholīšms ir wina rašas posts, un wīnšč weenmehre peekriht tam, kas pret scho kaunumu žihnas, un ar sajuhšmību keras pee wisstīpateem libdšekteem, ja sewi neatrod wajadšigo spehlu, lai ušuretu schoš labos ženteenus, la sahtību, tīlību, godīgumu — wisu to, žaur to tas war ispelnītees libdšiwelku žeenību un patš sawās azis pajētees“.

Norwegijā ir kōti dāudš privatbeedribu, kuru mehrlis ir eedšhwotajus atturet no stīktas dšhwes. E. K.

Arklis-welospēds.

Rahds Hermans Ganswindis Schönebergā pee Berlīnes isgudrojis feschlemeschu arktu, kuru warot žaur mīščānu ween uš preeščā dšīht. Arkla dšīščānai peeteelot weena weenīga žihwela spehls, bet tad ari araji warot mainītees, tad — dšenot 6 žollu dīktas wagas. Pa deenu, 12 stundas strahdajot — esot it labi eespehžams usart ap 4000 kwadrat-metru (apmehram 1 puhra weetu) leelu semes gabalu. Tā tad mūshu apspeestai laukšaimnežibai nahf sinatne wisabā weidā palihgā. Nesāudšim dūščū!

Arklis-welospēds.

nopelni. Uz to bijušais direktors atbildeja, ka ja viņam maš tabdi esot, tad tālai tee varot būt zehlfushees zaur to, ka viņš šajā darbā jentes buht objektīvs, ka viņš eewehrojis laika prasības un zīt tahtu ween beedribas prinzipti atkahwufchi, mellejis satizibu ari ar ziteem, kuri strahdajufchi pee leela tautas iſglitibas darba. Wina zenteeni aifween bijufchi plaifmas iſlihdinat un newis tās radit. Ari wina pehnahjejs bija eeradees un apnehmās strahdat tahdā pašā garā.

Behpūsdeenā ſapulze nolſauſjās Dr. A. Wielenſteina darbā, par Latweeſchu nometnem un pilim ſenatnē. (Autora ažu wahjibas deht wina iſſtrahdajumu nolafija Meſcha-muiſchas mahjitajs Seefemanis.) ſchi ſenatnes pehtneela prahta ſlehdſeeni — dedukcijas, ka tas jau paraſts, droſchās. Tahdi wiſch mehginaja aprahdit, ka ſeno Latweeſchu apzeetinatās weetas pašchas wirſotnes, kalna galus, apdſhwuofufchi wirſaiſchi un wina tuwalee peederigi, lamehr lejaku un ahrpus pirmā apzeetinajuma, ziti eemihneeki. Tā tagad ahrpus tautas mute apſhwimejot kungu mahjas muiſchās „kainā“ un pahrejos dſhwofkus un ehebegus „leja.“ Ka Latweeſchu dabā naw hijis nelad wairatām dſuntam nometees kopigā ſahdſchā, bet latrai atſewiſchi, par to droſchala leeziba eſot rihtju kronika. Maſalas ſahdſchas un wairat dſhwofku kopus, tā ſauktee laimini, puſchelneeki, eſot gan mineti un ari ſaſtopami tagad wehl ſem weena jumta. Tahdi weetu wahrdi beidſotees ar galotni: — a n i = behrni, tā: Leifchani = Leifcha behrni, Auſchani = Auſcha behrni, Dabaijani = Dabaiſcha behrni, Wiſwejalōds rakſtēs weetu wahrdi ar ſcho galotni ne-efot ſaſtopami, tee nahlot preeſchā tilai wehlatōds laiōds, kas waretu zaur to iſſlaidro-tees, ka wina ihpafchneeks hijis pirmal tilai weens, patš dſmitas tehwis un wehlat kopigi wina behrni, dſmita. Tamlihdſ preeſchlaſjumā bija ſaſtopami wehl ziti intereſanti aifrahdijumi, kurus gan ari patš autōrs wehl atſina par hipoteſem (nepeerahditām domām un apgalwojumēm), bet tā la wina iſſtrahdajums eſot til daļa no lahda turpmal iſdodama kulturweſturiska darba, tad wiſch tās zehlis preeſchā, gribedams dſirdet par tām zitu domās. Nolaſtāis referāts tadeht ari ſahehla dſhwās debates.

Weifſmanu ſahnis nu noſtahjās ſapulzes preeſchā un nolafija ſahdu rakſteenimu, kurſch tilkās ſahehla, tā ari iſnizhinaja pret wina paſtahwoſchās ſchaubās. Pehz ſchi darbina ſpreeſchot jaſchaubās gan, la wiſch Latweeſchu Heine, bet deemeſehl naw wairē lo ſchaubitees, la winaam peemistu Heines ſkudās. „Par laifrakſtu uſdewumu wiſpahrigi“ ſchis zeribu pilnais jaunekſis ſolija runat, ka jau ihis pratejs to leetu apgaifmot un redaktoreem to zeku rahdit, lahdeem ihſi wina laifrakſteem wajadjetu buht. Jo ſwarigs eſot wina uſdewums, jo geuhti eſot laiſi (ari uſ lauteem, tā to mahjitajs Bernewihs leezinaja: „putrina ir, maiſite ir, — naubinas naw“ — t. i. newis winaam, bet ziteem). — Wana eſot teijams darbs, kōs geuhtōs laiſus padarit weeglus, aifrahdit uſ lihdekteem, tā uſ p a z e e t i b u un tamlihdſ. Wiſch ar ſawu lapu domajotees apſinigi ſcho peenahumu iſpildijis, tadeht lai pateiziba teem wihtreem, kas wina pee ſchi mihta pazeetibas un pa-klauſbas mahjſchanas darba aijinajufchi. ſchis eſot laifrakſteem tās ihſtāis jehſch, ſtrahdat preeſch wiſpahrigas lablrahjibas un newis aifſtahwet ſawus uſtatus, bet aifſtahwet „tahdus wiſpahrigus uſtatus“. Un tad po-zeiziba, atkal pateiziba un beidſot ſirſniga pateiziba prezidenta kungam. „Das war ein greifenhafter Schwagen“, lahds ſirmgalwis atweeglotis nopushtās, ſagaiddijis reiſi preeſch-laſtjuma beigās. No wiſa ta reſams, la Weifſmanu ſahnis zaur ſawu rakſtinu atkal un wehl reiſ apleezinaja ſawu padewibu draugu beedribai un atkal un wehl reiſ pateizās prezidentam, la wiſch Latweeſchu awiſchu redaktōrs, bet wihtriſchigakti un peeklahjigakti buhtu hijis, kad tas to buhtu iſdarijis ſem ihſtā uſrakſta un nebuhtu peefauzis zitu laifrakſtu redaktorus. Rahdus uſdewumus tad tee lai no ſcha peenina mahjitōs un lahdi tad tee ihſi buhtu? Iſſagit ſirſnigas pateizibas prezidentem? Newis ſuhdotees par tautas likteni, bet par ſawu likteni W. ſahnim nahjees dot ſcho ſtuhptu un godigakti buhtu hijis, la wiſch to buhtu iſdarijis aif kulfem.

Walmeeras mahjitaja Neulanda eefuhitāis rakſis at-teezās uſ trijadu wolalu garumu Latweeſchu walodā. — Fr. Mehlonš garā rakſtā, ſahdams no Jeruſalemes iſpoſtiſchanas, atihſtija, la pee lapeem wajagot alās, ſargu mahjinas un par ſargeem wezus ſtolotajus, kuri ſawus amata gadus nolalpojuſchi. ſcho preeſchlikumu noraidija pee preſes, ſnodes un poliſtijās. Pehdigi wehl P. Allunans paſtahtija par alās wiſtu un wehl zitam ſawas jaunības atminam. Genehrojot la rakſis ſatur pateehi peedſhwotus notikumus, tās ſawā ſinā waretu noberet la materials kulturweſturneekem. Tad wiſeem pateizees, preeſchneeks ſlehdſa ſapulzi.

No eekſchſemes.

a) **Waldbibas lectas.**

„Widſemes Gubernas Awife“ Nr. 139 no 6. deſembra 1896. g. ſem Nr. 8516 iſſludināts ſchahds gubernatora zirkulars Widſemes ſemneeku leetu komiſareem:

„Lai atſwabinat u. luteranu mahjitajus no pahraf leelas ſaraktiſchanās, peefuhitot zaur rakſteem ſinas no baſnizas grahmatām iſſtraſai wina draudſē atrodſchaj pagastu waldei, lahbas ſinas wajadſigas pagasta ruſkus papildinajot, tad ſenakā Widſemes ſemneeku leetu komiſija uſdewa tagad atzeltajām draudſchu teefam Widſemes gubernā zaur zirkularu no 2. febr. 1877. g. Nr. 1946, parahdit ſawu pa-lihdſibu tani ſinā, ka lai pagastu waldes norunatu ar weetejeem mahjitajeem terminu, kuri pagasta amata wihtri waretu ſatru gadu nonahkt pee mahjitajeem ar pagastu ruſkeem un ſem pehejo wabibas papildinat pagastu diwehſetu ruſkus un toš ſahdſinat ar baſnizas grahmatām.

ſchi ſemneeku leetu komiſijas rihtjiba atrada tā la apſtprinajumu eekſleetu miniſtra zirkularā no 16. jan-wara 1895. g. Nr. 1, kuru ſawā laiſā pagasta waldem iſſludinaja zaur aprinka kara klaufbas komiſijam. Bija radees jautajums, waj atſwabinat baſnizas kalpus no pa-gasta ruſku ſahdſināſchanas ar baſnizas grahmatām, tadeht ari eekſleetu miniſtris, ſaſinā ar ſw. ſnodu un kara miniſtri, iſſlaidroja augſchā mineti zirkularā, la uſ ſcho ruſku ſaſtahdſchanas noteikumu pamata, kuri 1874. g. apſtprinati, ilgadeja pagasta ruſku nolahrtōſchana par dſimufcheem un mirufcheem ſamiliju lojekteem, no kureem baſchus eefauks kara deeneſtā ir uſdota taiſni tām eeſtah-dem, kuras wed ſchos ruſkus un la tahejz ſawahkt ſinas par eefaujamo ſamilijas lojektu dſimufchanas laiſu no baſnizas grahmatām, peenahlas paſcheem pagasta wezakeem un ſtrihwereem noteiktā weetā un lahdam no baſnizas garidſ-neekleem klahteſot.

No pehejā laiſā man peenahkufchām ſinām wehrā nemdams, la baſchās pagastu waldes ne-eeewebro augſchā minetos preeſchrakſtus un apgruhtina mahjitajus tāpat tā ſenat ar paſtahwiſeem peepraſhumeem zaur rakſtu, lai tām peefuhita ſinas no baſnizas grahmatām, atihſtu par waja-bſigu uſdot jums (t. i. ſemneeku leetu komiſareem) peeko-binat juſhu eegirina pagasta waldem, lai tās beſ lahbas iſwairiſchānās eewehro augſchā iſſlaidroto lahrtibu par to, tā pagasta waldei ja-eeeguht no baſnizu grahmatām wa-jadſigās ſinas.

Turklahht peemetinu, la augſchajās preeſchrakſtis ne-ſhwimejas: 1) uſ iſrakſteem no baſnizu grahmatām par tām perſonām, kurām patlaban laiſs ſlahtees kara deeneſtā, tā ari ne uſ ſaraktiſtu par behrneem, kureem japotē baſas, jo ſchee ſaraktiſti ir jababun pagasta waldem uſ to preeſchrakſtu pamata, kurus iſlaiduſchās kara klaufbas komiſijas un medhinal-waldes un 2) ari uſ teem gadijumeem, kad pagasta waldem wajadſigās ſinas no zitu draudſchu baſnizas grahmatām, t. i. no lahbas baſnizas, pee kuras draudſes ſinamais pagastiſt nepeeder: jo ſchinis gadijumōs pagastu waldem peenahlas greetees ar rakſtu pee peenah-zigeem mahjitajeem uſ eekſleetu miniſtra 1889. g. 8. nov. ſem Nr. 19 iſlaiditā zirkulara iſſlaidrojumu pamata“.

Kolka raga telegrafa nodatas eerednīs Turis ſerums pahzeltis uſ Rigu.

Par Kolka raga telegrafas nodatas uſtraugu ee-zeltis Kriſtaps Audſe. (R. G. A.)

Leepajas paſta ſantori par eeredni eezeltis Alfons Duiwits. (R. G. A.)

Par Liſerotās telegrafa nodatas uſtraugu eezeltis Dto Jauns. (R. G. A.)

Iſchindōs pa-augſtinati: par galma padomneekem: Kurſemes wirſmeſchungi: ſchememans, Drutans un Mon-ſewitsch; par kolegiju aſeſoreem: Dartaus, Otto un Sie-ſerts; par titular-padomneekem: Baltijas domenu waldes jaunakais meſcha rewiſors Paſchlowſkis un meſchlungs Steinharts; par kolegiju ſekretaru meſchlungs Lapins. (R. G. A.)

b) Baltijas notikumi.

Par Latweeſchu deputacijām, tās ſchinis deenās atradās Peterburgā, rakſta „Новое Время“ ſchahdejadi: „No Rigas atbrauja uſ Peterburgu Latweeſchu deputacija ar Rigas Latweeſchu beedribas preeſchneeku F. P. Groſs-waldu preeſchgalā. Deputacija paſneedſa Wina Maſelstatem mahkſlas albumu ar 20 bildem iſ Latweeſchu dſhwēs, kuras glesnojufchi Latwju mahkſleneeki ſahnis Roſenthals, Alkſnis, Walters un Purwits. Latweeſcheem tagad nu paſcheem ſawu mahkſleneeki, muſki un rakſneeki. Lat-weeſchi pahrtulkojuſchi pat Getes „Faustu“.“ ſchis behdū luga pahrtulkoſchana wineem ilgi neisdewās, lihds pee ſcha darba nekehrās paſiſtamā rakſmeeze Aſpaſija, kura Raina kungam peepalihdſot leetu nobeidſa.**“ Tul-kojums tiks nahloſchā gadā, ar iluſtracijām puſchlots, no-drulats „Mehneſchrakſtā“. ſchi gada „Mehneſchrakſtā“ deſembra burtnizā jau nodrukata daļa no tulkojuma, kura, pehz leetprateju ſpreeduma, iſdewuſēs ſoti brangi (вполнѣ удовлетворительно). Atleek til wehletees, kaut til pat kreetni Latweeſchu tulkotaji (столь же умѣлые латышские переводчики) rakſtos ari

*) „Латыши перевели даже „Фауста“ Гете.“
**) „Перевод этой трагедии долго им не удавался, пока за него не взялась небезызвестная латышская поэтесса Аспазия, до-ведшая, при сотрудничествъ г. Райвляса, переводъ до конца. Пе-реводъ будетъ напечатанъ въ будущемъ году въ латышскомъ „Еже-мѣсичникѣ“ съ иллюстраціями.“

preeſch preeſchſchwimeem kureewu literaturas rakſchojumeem.“ Tā rakſta wahrdū pa wahrdam leelakā kureewu deenas awiſe „Новое Время“.

Pagastu ſkolās Baltijā, tā „Miſchl. Weſtn.“ ſino, eſot nupat no tautas apgaifmoſchanas miniſtra pahwehlets weſt mahjibas pehz eſpehjas ari pirmajās diwi ſemās kureewu walodā, lai ſtolenus ſagatawotu til tahtu, la tee waretu ſchini walodā treſchās ſemās mahjibas pilnigi ſapraht.

Tautſkolu inſpektoru ſtaits Baltijā tiks no nah-koſcha gada ſahlot eewehrojami paleelināts: nahkſchot 6 inſpektori ſlahht, Widſemē 3, Kurſemē 2 un Igaunijā 1. Kurſeme dabuſchot ſewiſchu tautſkolu direktoru.

No Stufmaneem. Kaut gan beehchi ween laif-rakſtōs teel ſinōs, zīt leelus ſaudejumus atnes reibinoſchi dſehreeni, tomehr neraugotees uſ to baſch labš wehl uſ-turas ilgati krogōs nekā tas peenahkōs. Rakſti no 8. uſ 9. de-ſembri P. mahju ſaimneekam W. weetejā „Gostinu“ (Tren-telberg) meestinā Robliſka kucipe uſdſhwuofot, bija pa-wiſam aifmircees kumeliſch, kurſch ſahst peefeets laulā pee minetās kucipes. Uſdſhwit nobeidſot, iſgahjuſchi ahrā, lai waretu mahjās dotees, wairē neatrada ſawa kumelina, ne ari aifjuhga. A. St.

No Jumprawas. ſchejeenes Labdarības beedriba, tā paraſts, ſarihtos ſemās ſwehtu otrā deenā te-atri. Iſrahdis Aſpaſijas „Neiſſneegto mehrt“, tā tad weenu no muſhu jaunakām lugām. Kr. J.

No Druſtu draudſes. ſchejeenes ſchis, ar weetejo dſeedataju ſori preeſchgalā, 29. deſembri, tā ſemās ſwehtu atſwehtē, ſarihtſchot baſaru ar weefigu wakarū. Aſpahrt-nes jaunawās jo iſchakli adot, ſchujot un tamborejot preeſch-ſchi iſrihtojuma. Atlikums nolemtis Druſtu un Aukufalna brihtwibibliotekam par labu. Nowehlam weifſmes! A. J.—s.

No Alufnes. Alufnes pagastā ſtolotajis Bertuſa kungs 14. deſembri ſwehtija 25 gadu amata ſwehtus. Bertuſa kungs wiſus diwidſemti peezus gadus nobſhwuofis mineti pagasta ſkolā. Tas beeggan reſs atgadijeens. Minetās goda deenas rihtā jubilaru apſweiza Alufnes dſeed. beedribas jautis un wihtu ſori, tā ari muſkās ſoris. Watarā pee gawilneeta bija ſapulzejuſchees daudš wina draugu un labwehtu. Ceradufchees bija ari, ar ſoti maš iſnehmumeem, wiſ draudſes ſtolotaji, kuri ſawam amata beedram uſ goda deenu paſneedſa lahdu beeggan wehrtigu dahwanu. ſcho to pahſpreeſchot un pahrrunajot wakarš tika omulgi pamadits. N.

No Saikawas. Ari mehš Saikaweefchi eſam no-ſpeeti no geupreem tateem. Wih muſhu rakſchojumi leht, la mehr tās prezes, kuras mums wajadſigas, tā dſelſs, ma-ſchinas u. t. t. dahrgas. Genehmumi neſeſi iſdewumus. Leelā mehrā muhs, Saikaweefchus noſpeehi krogi. Tur baſch labais atſlahj ſawas grubti pelnitās kapeizinas. Un lai wehl togad nahkt „deramee wakari“, tad muſhu krogōs buht troſchnaina dſhwē. Jenzis.

No Smiltenes. Rahds ſchejeenes ſaimneeks, kuru apgabala teefa noteefaja uſ 10 gadeem pee katorgas dar-beem par iſdaritu ſleplawibu resp. lihdsbeedri pee ſleplawibas, tagad uſ teefu palatas ſpreduma tapis pilnigi at-taiſnots tā glufchi newainigs. Apzeetinātais jau no zee-tuma iſlaſts, par neiſſalamu preehu wiſeem ſawejeem. —is.

No Jelgawas. ſche neſchaubas par to, la dſelſs-jeſch nu taiſchu tiks no Daufstas newis uſ Rigu, bet uſ Jelgawu buhwets, no kureenes to buhwefchot tahtak uſ Tulumu, Talseem un Wentſpili.

Leepajas pilſehhta, tā „Līb. Ztg.“ ſino, nodoma-juſe aifnemtees 400,000 rbl. pilſehhtas oſtas tilita pahs-buhwei, tā ari maſgafchanas eetaifēs un tirgus leewemu eerihtōſchana.

No Ruzawas. Kā ſinams, tad robeſchu eemih-neeſi mehds peknu dſiht ar kontrbandu weſchanu. Ari Ruzawneekem naw ſchis amats ſweſchš. Tā neſen atkal wairat ſemneeku weduſchi latwās lahbas 50 muzas, pa-wiſam 100 ſtopu ſpirta. Robeſchu ſargu ofizeers dabujis to jau eepreeſch ſinat un dewees ar ſaweem ſaldateem uſ juhmalu, lai ſagaibitu „prezi“. Bet tiklo kontrbandneeki ſargus pamanijuſchi, tee ſahluſchi muht. Weenu kehrufe lode, lahds zits ſakerts, bet pahrejee iſmufuſchi. (Miſchl. Weſtn.)

No Daufstas. Mums ſino, la ſemās ſwehtu pir mā un otrā deenā tur weefoſees Jelgawas alteeri, to ſtarpā ari baſchi bijufchee Adolfa Allunana kunga trupas lojekti, kuri uſwedis Sudermana „Godu“ un ſchwenka „Smalli laudis“.

Jauns Latweeſchu laifrakſtis ſahjis iſnahkt Doſtonā, Amerikā, ſem wirſrakſta „Amerikas Latweeſchu Awife“. Par redaktoru paraſtotees E. Raudans.

c) No zitam kureewijas puſem.

Wiſaugſtāfi atwehlets laſit kureewijā dahwanas preeſch teem truhluma zetejeem Armeneem, kas Kaukaſijā eemufuſchi no Turku warmahjibas patwehrumu meklet. Dahwanas teel peenentās weenigi no perſonām, tās da-bujufchās no Waldbibas preeſch tam pilnwaru. (Wald. W.)

"Mahjas Weesa Mehneskrastis"

Ilustrētis literārisks un smatnists šurnāls.

Bairat neta gads jau pagahjis, kamebr "Mahjas Weesa Mehneskrastis" apseemo Latvijas kalmus un lejas. Ufshadams sawu trešo gada gabumu "Mehneskrastis" raugas drošji naktone, jo zetu tas fem ir laufs, lasitaju ustrizibu un patifschanu eguwis, tā to peerchda neit ween leels pulks redatzijai eesubhtitu uestrichanas un atfinibas raktu, bet ari til ihā laita egubhtais famebrā augstais abonentu skaits, kuresch ta pirmo burtniju klajā laischot jau bija aifneeds 1800. Wehlat schis skaits pašahwigi peeauga, tā la schimbrihscham jaunais "Mehneskrastis" jau peestaitams pee tautā iplatitakeem laifkrasteem. Strahdadams wairat neta gadu wifa klustā un grībēdams, lai darbi leezina par wimu, "Mehneskrastis" gadam mainotees grib teikt saweem lastrajeem tilai dāschus wahrbus, grib minet, ka tas zentifees wifeem spehteem safneegt wehl jo augstati patahpeenu, tā satura, tā ari ilustrāziju un ahreja ijlata finā, grib wehl esj leezinat, la muhsu tautina un winas dshwe, winas preeli un behdas, winas ruppes, winas wajadsibas, winas grehtumi tils, "Mehneskrastis" weenmehr un pirmā labriā eewehroti. Muhsu dshwes laizigās un tamlihdj ari garigās wajadsibas ir wairot wairojuschās. "Mehneskrastis" peh, eephejas peegreesis wijam schim wajadsibam sawu wehribu. Matfneetu skaits, las jau ap "Mehneskrastis" pulzeschēes, wimu gara dahwanas, ijlitiba un wrafe mums dod eepheju dot "Mehneskrastis" atbides u dāschadacheem jautajumeem sinatnu arodos, gan ihāli, gan plāschati un weegli saprotamā weidā iiftrahdatas, las, tā zeram, atweeglina weenas waj otras dabas parahditas waj labihwes jautajuma sapra schanu. No tahdam atbildem pa leelai datai lastahw, "Mehneskrastis" dāschadu raktu nodala. Aci dāschs labš plāschals apzerejums tahdejadi radees. Uf wairat peeprahju meem par Sibirijas klimatu, semi, apstahkoem u. t. t. tita peemehram no Dr. phil. K. Ballofcha iiftrahdats tā raktis, "Sibirija" (H. 1896. g. Mehnr. 8., 9., 10. un 11. burtnizās), kuresch nodrukats ari eewehrojamašā Wahju tautajumeezija un statistisā šurnalā "Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik".

Bet neewis smatnisti apzerejumi ween buhs "Mehneskrastis" galwenais darbs, ne, las pašneegs sawā plāschajā literaristā nodatā no muhsu labato raktneetu spalwas tehlojumus if muhsu pašču dshwes, status if muhsu pašču smaideem un ašaram. Zil leela ari nebuhtu donu pilniba, zil lairinošji ari nebuhtu fahschigijumi iifschtanu romanā, tad tātšču to lasot nereti juhtam, la wimu waronu domas naw muhsu domas, wimu dshwe un genteeni naw muhsu, ja, ir mums pat dāschreis nefaprotami. Tadeht "Mehneskrastis" weizmadams muhsu pašču raktneezibas usplaufscham pašneegs pa leelatai datai itai originalstahstus un dšejotus, finanis, nelegdams ari telpas eewehrojama keem darbeem if zittantu literaturās, las weizina pašahwigu donu darbibu, aplaro gata tumšju, labihwes tannumus un nebuhschanas.

"Mehneskrastis" ari smatnismā un literaristam šurnalam, nebuhs nelahda weenpušiga wifseena, tas nekritiski nelalpos nelahdam eslu prinzipam, bet tas kritiski turēs azis weenmehr wata, lai redsetu un eewehrotu wifu to, las labs un ušturams, lai graifitu un aplarotu to, las launs un ainetams. Tautas wispahreja labuma un atihstibas eewehroj schana, winas meefigās un garigās lablahjibas weizinaschana, itumitibas un daituma juhtu ijdale, aifpreedumu apwarochana, pašahwigas donu darbības atihstisichana un fewihschji sinatnu iiplatichana tautā — tee buhs muhsu prinzipi un newis alla, nekritiska talposchana weenas waj otras partijas peršonigām intereseem, gāz lūram nereti tautas wairumam naw it nelahdas dātas.

"Mehneskrastis" rahdis dshwi, tahda ta pateestā ir, nemehgimadams tai peedot waj nu roschamu, waj ari melnu nokrafsu. Ehla, las uf pateestibas pamateem zelta, nelad neichobifees. Laifa prašbam mainotees to warēs arween iifsopt, grefnot, pušchot, ijdāket. Wai neašmūstam, la newis pagahne, bet naktone zilwezes jelta laifi. Scho laitu tuwochanos mehs zentifimees weenmehr weizinat. Wai nedomajam, la jau ešam pašneeguschji las fin zil augstu patahpeenu, la waram atdušetees uf egubhteem lawreem, ne, tilai nerimtošchā pašahwiga wifu leetu atihstibas weizinaschana atrodas pareisais jetah labatu laitu aifneegschana. Un scho atihstid "Mehneskrastis" weizinas wijam spehteem, zentidamees eet uf tautas firdi gan pa pateestibas augstumeem, gan zaur daituma roschu leju, gan ari pa fatiras un humora telam, tā tas to jau sawā pirmā burtnizā folijees. Un uf wina faroga schai finā arween buhs raktis: "zaur darbu pee swehtibas". — Ne redatzija, ne ešpedizija netaupis puhles, lai "Mahjas Weesa Mehneskrastis" apweerimatu wifus leetišklos prašjumus, tahdus ween til no Latvieschju ilustreta smatnista un literarista šurnala schimbrihscham war sagaidit. Papiers buhs tahds tā 1896. g. pehdeja burtnizā, lai fetojot laitam un eewehrojot leelo pahrmajnu bilšču iiftrahdatichanas finā, u ta waram pašneegt labatas bildes, gan if muhsu pašču dšimtenes un dshwes, gan ari if žitām femem, tā mahstlās bides, tā ari tahdas, las atrodas uf deenas labritibas.

Ilustrāzjam peegreesim nopeetnu wehribu, lai ari schai finā sawu tautu eepahšimatu ar leelakeem mahstlās darbeem, tā klāfiteem, la moderneem. Nahtošchā gada starp žitām ari pašneegim mahstlineela Rosenthala nošhmigās un no wifseem išejeenes tā Latvieschju, la Wahju laifkrasteem wifai aifnigi apipreeschās Latvieschju etnografistā iifshāde iifshāditas bildes: "Bajnizās preelchā", "Pee lapsehtas" un žitas. Schajas bildes mehs redjam rakturiski tehlorus status un tihpus if muhsu pašču mahjam un dshwes. Kad jau daitam mahstlās darbam peekriht dāifsch rahmis, tad ari "Mehneskrastis" raufšifim weenmehr dot daitu ahreju formu.

"Mehneskrastis" ari turpmal tiks peelopts humors un satira. Kas atteežas uf raktseem, kuras nahtošchā, 1897. gada eewetofim, tad šche gribam minet tilai dāschus, jo peehšiwojumi peerahdijuschji, la naw eephejams wifu to ujnemt, to redatzija wehtas, tadeht, la gada laita ronās dāufš swartgu deenas jautajumi, kuri wifabā finā jaeeewehro (peemehram 1896. g. kroneschanas swehtki un besmaksas tautas bibliotetu dibinaschana), zaur to nereti weenam waj otram apsolitam raktam japaleel waj nu glušchi nedrukatom, waj ari to war iifleetot til peh, apsolitā laifa.

No nahtošchā gada pašneedschancem raktseem wispirmā labriā minešim pašaules leelata dšejneela, tā dehweta dšejneetu karata Setes galwenato un lihdj pat schim nepahspehtō gara rāschojumū "Zaustū", kuru zeenijamā dšejneeze Afpašija lihdj ar Raina Igu preelchā "Mehneskrastis" pahruhtojufe. Schis leelatais un dšildomigatiss pašaules gara rāschojums jau wairaklabri un no wairakeem mehginats pahrlatwiflot, bet bes selmem. "Zaustū" jau pahretullots wifās kulturas walodās. Un ne redatzija, ne ijdewejs netaupija nelahdu puhtu, ne naučas upuru, lai scho darbu daritu pee-eetamu ari muhsu tautai. Tahlat lai minam dšejneela Andreja Bumpura "Lahrihplehchā" un "Stahsti manim, Dangawina" farafstisija) original-romānu "Kurmis", Rudolfa Wlamana romeli "Romee un Julija", dramu "Botiwara nams" u. z. darbus, Poruku Zahna "Mahschigais Schihds", Dr. phil. K. Ballofcha "Par tantu bagatibu", "Klimats un zilwele" u. z., Dr. K. Barona "Par ahdas kopschānu" (ar ihmejumēem), Dr. med. W. Beldawa "Par balterijam", "diloni" u. z., Dr. med. R. Lepina "Par dshwibu un pahwi", B. Wlangeta raktis if kimijas, Raina kritistis pahrlatatus par jaunakulu literaturu, Poruku Zahna pahrlatatus par mušitu, poritichā A. Wintera apzerejumu par Eiropas leelwālfstju fara spehteem, Sudraba Ebschus apzerejums par dāschado Stahwu tautinu žihnam deht brihwības, pašahwības un pašahwības (Austrija) u. z. — Par Kimu un Japānu, tā ari par žetojuma eespaideem no Rigas lihdj Rjachtai un Pekingai pašneegs lastajajem smas cand. phil. orient. B. Schmitis, kuresch tautas apgāifmošchanas ministrijas ijdewumā aifšomandēis uf kimu smatnista noluhā. Ansberga "Sweschās semēs", tā zeen lastaji redš, turpinās. Ansbergs tajā lihdšschinejā weidā atehlos farvus žetojuma eespadus Austrija, Schweizija, Itālija, tā ari apstatis scho wālfstju fatweršmes un apstahklus.

"Mehneskrastis" un "Mahjas Weesa" ijdewumā A. Winters apzelos Turziju un dāschas žitas semes, par lūram tas raktis "Mehneskrastis". "Mehneskrastis" A. Winters atihstis "Wina Majestates Keisara Nikolaja II. žetojumu pa Egipti, Indiju, Kimu, Japānu, Sibiriju. Scho žetojumu tōš peewilzigi aprastijis knāš Uchtomistis, ar kura laipnu atlawju schis žetojuma apraktis tils nodrukats (ar dāufš bildem) ari "Mehneskrastis". — Knāš Uchtomistis pa wifu žetojuma laitu atradas Wina Majestates Keisara Nikolaja II. (toresija Tronamantineela) pawadoniba. "Mehneskrastis" un ari "Mahjas Weesi" bej jau augschā minēteem wehl strahda lihdj it ihpāschji fetoschee spehli: Adolfs Mānans, Dotu Uris, A. Deglāws, Seltmatis, Swahrgulu Edwards, Ahgotju Zehltas, Dr. J. Māfnis, gimnastijas skolotajs cand. phil. W. Bruneweets, weterinārahrtis P. Dreimanis, cand. jur. J. Kalazis, Dr. P. Ralmusch, cand. Rainis, adwokatš A. Sumbergs, adwokatš K. Walters, žemlopis J. Wagners un dāufš žiti.

"Mahjas Weesa Mehneskrastis" redaktors Dr. philos. P. Šalits.

Adamo maschiņu
 Izkatra dama
 eegahdajoties
 if Dresdenees adamo maschiņu fabrikas (Lōb-
 nau's-Dresdene) preelch šču, žindu, jaču un žitu
 abitu preelchū iifgataloščchanas pee maseem naučas
 ijdewumeem war few sagahdat

==== eenešigu pekaas awotu. ====

Samatiga mahzibas pašneegschana peh labalās
 metodes. Katalogs ijdala un iifstija zaur

E. Sagowsky — Rigā, Wehweru eelā 21.
 Peemehgti mahšajumu noteikumi. 15

Zelma & Boehma
 Stufaturas gipšis,
 alabastera gipšis,
 pirmās sortes samaltais krihts,
 glaseti un neglaseti
 krāhnis-podini,
 balti glasetas krāhnis un kamini,
 krāhšini glasetas krāhnis un kamini.
 Jauns!
 Majolika (wairaklabr gl.) krāhnis
 un kamini,
 Nokoto-krāhnis,
 balta, silontaula krāhšā, krāhšinas un ar apselst-
 tumeem u. t. t.
 peedahwā

gipša, samalta krihta, krāhšu un mahlu preelchū fabrika.
 Aofiklawa un krāhšu iifshāde Geatra bulwari Nr. 11.

Pirma kreewijas ugunsapdrošchinaschānas kredēts
 dibinata 1827 Peterburgā.
 Pānigi eemakšais pamat kapitāls 4,000,000 rbl.
 Reserwos kapitāls 8,000,000 rbl.
 General-agents: R. John Hafferbergs,
 Rigā, Kungu eelā Nr. 22.

J. K. Sahgi. J. K.
 Leelu subhtijumu iifstū John Kenyona iifšpers, dehtu un sudmalu sabju
 fahschma no jauna un pahreod ar galwoščchani par pašstami lehtām ženam
 Emils Lorenzsons, senat Juliso Linde,
 Rigā, Kalku eelā Nr. 36.

Drehbneeku skolas
 otrāis ijdewums
 atrodas jau drukā un iifshāts ap marā mehnesi, apgahdats ar bagatu
 šaturu sināschānu par drehbneezibas amatu.
 Scho tilai iifšumā aiftrahdu uf leelo krāhjuu ihmejumū wis-
 wisadeem wihreelchū apgehbeem, kurei peemehroti jaunatai model.
 Pašahdroidjumi par pahrauguschām peršonam lihdj
 ar paraugeem.
 Leels musturu Frāhums seeweschū wirtsapgehbeem, p. p.
 mehteem, jalam, rotundem un sehpeem.
 Sibmejumi uniformam un iifwejam.
 Mahziba par drehbju eestrāhdāschānu, uflaitochānu un
 tas pahrlabochānu u. t. t.
 Lai zeen drehbneekseem atweeglinatu schis nopeezeschamās grab-
 matas dshho eegahdāschanos, iuhdsu eesuhiti man sawas adreses jau
 laiku preelch drehbneeku stolas iifshāschanas, kureem tad pehž iifshā-
 schanas tuhlti pirmajās deenas peesuhitichū pa pastu tuwalajā pasta
 stanžijā, kur grabmatu nonemot warēs par to samaltat.
 Wifseem teem, kuri sawas adreses eesuhitis preelch iifshāschanas,
 naw par subhtischānu nelas jāmatkā. Bet teem, kurei pehž klajā nah-
 schanas wehlesees, lai pa pastu peesuhitu, jāsamaškā ap 40 lap.
 pasta naučas.
 Kai gan drehbneeku stolas otrāis ijdewums buhs dāufš prahwās
 par pirmo, tomehr zena paliks ta pate — 4 rubli.
 Schis ijdewums iifshāts ari kreewu walodā.
 Drehbneeku stolas ijdewejs R. Berris, Belgawā.
 Mana adrese: Г-нъ К. Беррисъ въ Мурани.

Negais.
 Drama peezōs zehleens no A. N. Ostrowska. Latwifki
 attehlojis Lejas-Kruhminsch.
 (Schwifschs nowillams no "N. W." lit. Peelituma).
 Luga aifanta atklāhtām iifrahdem Peterburgā, prees wirtswatēs dramatisā
 nobād, 28. oktobr 1896 g., sem. Nr. 6906.

Maskā 30 kap.
 Grūstis Plates.

Rigas Latvešņu Amatneeku Palihdsības beedribas Krahščanas un Nisdoščanas Kase,

paščas namā, Elisabetes eelā Nr. 16, 1 trepi augsti. (Blakus pašstamai Kaula mājai.)

Pehž mehnešču bilanžes no nowembra beidsamās deenas 1896. g. kasei 1414 beedri, droščības kapitāls 110,288 rubl. 31 kap., bilanže 1,332,224 rubl. 03 kap.

Noguldījumi, tā maši, kā leeli, teef nemti preti no ikktra zilweka un kase mašā par noguldi-
jumeem 5—5½% par gadu; par krahščanas noguldījumeem un par noguldījumeem uš angļu-angļeem
mašā 4½% par gadu. Par tekošceem noguldījumeem pret tšheku grahmatinam, katru deenu is-
maščajameem, mašā 3% par gadu.

Wiši noguldījumi šchāi kase atšwabinati no 5% krona nodokļa.

Naudu aišdod pret droščeem wehrtšpapireem, pret obligacijam uš nekustnamu mantu (maščam,
nameem) un pret 2 droščeem galwineekeem. Par aišnehmumeem pret wehrtšpapireem nem 6%,
par žitadeem aišnehmumeem 7% par gadu. Kases darišchānu laišs katru deenu no pulksten 10
lihdš 3, iņemot šwehtdeenas, baņižšwehtku un augštu walššs šwehtku deenas.

Direkžija.

Seemas swehtku isstahde atwehrtā.

P. S. Popow,

leelā Grehžneeku eelā Nr. 30/32,
tehrauda u. šiķku pretschu
tirgotawa,
mahjturibas un keķka eetaišes
magasiņa.

E. Larsen'a
felta u. sudraba leetu weikals
tagad atrodas:
Deelajā Jaun-eelā Nr. 13.

Preekšch
**seemas šwehtku
egļites**

parafina šwezites palās no 15,
24 un 30 gabaleem,
stearina šwezites, balts un
krāšotās,
šwezischn turetājus,
lametu (engļu matuš),
brilantū (spihgulojšchās)
bahrešis,
felta un sudraba putas,
falona leesmas,
falona fontenušs (struhļās),
falona wulkamšs,
seemas šwehtku puķes (ar
bengalištu uguni),
deglu šchwores,
šibena wahrpas

Adolfs Wetterichs,
peldu (Zuhku) eelā.

J. G. Muschke,

Terbatas eelā Nr. 18, Rigā, S. Martinsohņa namā.

Porzelana, fajansa un kristala pretschu
noliķtawa.

Lampas ar peederumeem.

Melkiora un bronša leetas.

Galda- un desert-našchi, karotes, paplahtes (tehjbretes)
un daudš žitas prezes.

Leo Wissor's, Rigā,
žigarū un tabakas fabriķa.

Galwenakā noliķtawa: Kalku eelā Nr. 24.

I. šaru weikals: Aleksandra un Tronamantmeeta
bulwaru šubri.

II. šaru weikals: Wehweru eelās un Teatra bulwara
šubri, eepretim wezajeem līnu šwareem.

Fabriķa pašahw no 1860. g. šahkof.

Sw. Peterburgas

logu štiklu,

wiřadšs leetojamšs leelumšs, pehž mehra peegreestu par fabriķas
ženam tā ari

glahšneeku dimantu

peedahwā lehti

D. Idelsacka

špeegelu un logu štiklu magasiņa,

Teatra bulwari Nr. 7, pretim teatrim.

J. Šakšč un beedris,

Rigā, blakus rohtuřim, dibināts 1841. g.

Wikeļa remontoar-pulkšenus, peedahwā wiřeelā iřwehšē šilai patees šabu un
leetni preži un pehž eespeščanas par šo lehtām
ženam

Kutera 9 rub.
Šilindera 6 r. 50 f.

leelumā un mařumā
**seenas-, galda- un keišas-
pulkšenus,**

tā ari talmi, sudraba un felta pulkšenu-
keķdes un atšleņģas,

baņižas krona-lukturus,

petroležu-, roķas-, peekaramas-,

galda- un seenas-lampas,

šallu- un wehtras-laternes, žilinderus
un dakti, ahrsem. fajansa, porželana
un glohšču-prezes wiřās šortēs, lakee-
retas tehjbretes, galda-naščus un dak-
šinas (Wabeln), alfenida- un britaniņas
metalu-prezes.

Wiřadi pulkšeni teef lehti un leetni šatařiti uš galwoščānu.

**Leelā iřwehlē
polifoni, ariřtoni, monopani un žiti muřikas
riķhi un notis.**

**Rigas Kokvilnas Manufakturas
Fabredriba**

Strasdu muřchā, pee Rigas:
Noliķtawa: Eekšriģā, Peldu (Zuhku) eelā Nr. 10.
Mařinas (Chadwick) šchūamee deegi, balti un krāřfaini eke-
ščanas deegi, auřchamee deegi, wate, purowilna un lampu dakti.

